

INŠPEKTORÁT PRÁCE BANSKÁ BYSTRICA

PRVKY RIADENIA BOZP Pomôcka zamestnávateľom pre ich zavedenie a kontrolu

JANUÁR 2018

ÚVOD

Cieľom tohto materiálu je pomoc zamestnávateľom pri zavádzaní ale aj kontrole prvkov riadenia BOZP a sústrediť ich pozornosť na riadenie BOZP, pretože nedostatky na pracoviskách sú v prevažnej miere dôsledkami nesprávnej organizácie práce. Jednotlivé prvky riadenia BOZP sú zároveň právnymi požiadavkami zákona č.124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o znene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona“) a sú teda vymáhateľné inšpekciou práce.

SYSTÉMOVÉ PRVKY BOZP

Zákonom č. 124/2006 Z. z. boli podľa Smernice Rady č. 89/391/EEC zavedené nové právne požiadavky na zavedenie prvkov organizácie BOZP, ktoré slúžia na podporu zlepšenia bezpečnosti a zdravia zamestnancov pri práci. Zmysluplným zavedením všetkých systémových prvkov možno dosiahnuť novú kvalitu v starostlivosti o BOZP.

Systémovými prvkami BOZP sú najmä:

- 1) podniková politika BOZP a program jej realizácie
- 2) zapojenie zamestnancov do otázok BOZP
- 3) stanovenie zodpovedností za BOZP, organizačných štruktúr a účasť vedenia na riadení BOZP
- 4) systém oboznamovania a informovania
- 5) systém komunikácie a motivácie
- 6) posudzovanie rizík
- 7) systém a vedenie dokumentácie
- 8) systém údržby a opráv
- 9) opatrenia v prípade vzniku mimoriadnych udalostí
- 10) systém vyšetrovania pracovných úrazov a havárií
- 11) preventívne a ochranné služby
- 12) systém kontroly, hodnotenie a audit

POSTUP PRI ZAVÁDZANÍ A KONTROLE SYSTÉMOVÝCH PRVKOV BOZP

Právny rámec upozorňuje zamestnávateľa na zákonnú povinnosť zavedenia prvku.

Zásady sú pomôckou pre zavedenie prvku.

Kontrolne otázky sú pomôckou pre kontrolu ich zavedenia a správneho fungovania v systéme riadenia BOZP.

1. Podniková politika BOZP a program jej realizácie

Právny rámec

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 5 ods. 2 písm. h): *Všeobecnou zásadou prevencie je plánovanie a vykonávanie politiky prevencie zavádzaním bezpečných pracovných prostriedkov, technológií a metód organizácie práce, skvalitňovaním pracovných podmienok s ohľadom na faktory pracovného prostredia a prostredníctvom sociálnych opatrení.*

§ 6 ods. 1 písm. k): *Zamestnávateľ je v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný písomne vypracovať, pravidelne vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; to sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 11 zamestnancov a na zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v prílohe č. 1 zákona.*

Zásady:

Podniková politika BOZP je dokument, ktorý prezentuje základné ciele, zámery a stratégiu podniku v oblasti protiúrazovej prevencie, zlepšovania pracovných podmienok a pracovného prostredia. Je to dokument, ktorý prezentuje podnikovú filozofiu kultúry práce a ochrany zamestnancov. Prezentuje zároveň záväzky zamestnávateľa a zamestnancov v oblasti zlepšovania BOZP.

Na podnikovú politiku BOZP má nadväzovať program jej realizácie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky, spôsob a zdroje na dosiahnutie stanovených cieľov. Program realizácie podnikovej politiky BOZP obsahuje konkrétne úlohy, s konkrétnymi termínmi a zodpovednosťami. Kým podniková politika je dokument s dlhodobější platnosťou (okolo troch rokov), program jej realizácie sa stanovuje na kratšie obdobie – spravidla na jeden rok.

Politika BOZP je formulovaná s prihliadnutím na:

- charakter organizácie a jej činnosti,
- vnútornú štruktúru organizácie, jej veľkosť.

Politika BOZP má:

- byť stručná, jednoznačne formulovaná na určité obdobie,
- komplexne riešiť problémy organizácie a jej hlavné zámery v BOZP,
- byť podnetom na konkrétne aktivity,
- byť zrozumiteľná a ľahko prístupná všetkým zamestnancom a všetkým dotknutým stranám, aby si uvedomili a osvojili povinnosti a zodpovednosť pri jej uplatňovaní,
- byť realizovateľná a použiteľná v podnikovom systéme riadenia a organizácie práce,
- prezentovať poskytnutie primeraných zdrojov na realizáciu tejto politiky.

Pri vypracúvaní politiky BOZP má byť rešpektované:

- vzťah politiky k relevantným činnostiam organizácie ako celku,
- známe nebezpečenstvá a ohrozenia,
- požiadavky predpisov BOZP,
- nepravidelné a netradične vykonávané činnosti,
- úspešnosť (výkonnosť) úrovne starostlivosti o BOZP (historická i súčasná),

- potreby zamestnancov a iných zainteresovaných strán,
- požiadavky, čo treba zlepšiť, zredukovať, eliminovať, čo treba zaviesť a v čom sa má pokračovať,
- potreba neustáleho zlepšovania,

Program realizácie pozostáva z plánov na plnenie cieľov obsahujúcich konkrétne úlohy s určením zodpovedných osôb a termínov. Postup plnenia cieľov BOZP je kontrolovaný a zaznamenávaný a plány sú podľa toho aktualizované a dopĺňané.

Kontrolné otázky:

- Má organizácia písomne vypracovanú podnikovú politiku BOZP a program úloh na realizáciu podnikovej politiky?
- Kto bol zainteresovaný do tvorby politiky BOZP, či boli zapájaní aj zamestnanci?
- Je dokument podniková politika BOZP podpísaný štatutárnym zástupcom organizácie?
- Z akých poznatkov a potrieb na zlepšenie v oblasti BOZP vychádza politika BOZP?
- Sú v nej jasne stanovené ciele, ktoré chce organizácia dosiahnuť? Rieši reálne problémy v organizácii?
- Je podniková politika BOZP prístupná a známa všetkým zamestnancom a zainteresovaným stranám?
- Je politika súčasťou riadenia BOZP, predmetom prejednávania a vyhodnocovania vo vrcholovom vedení organizácie?
- Je podniková politika BOZP rozpracovaná do konkrétnych úloh programu realizácie?
- Má program realizácie jasne stanovené úlohy, prostriedky a spôsoby jej vykonania?
- Sú úlohy programu realizácie konkrétne, merateľné a časovo dosiahnuteľné s určením termínov a konkrétnej zodpovednej osoby? Kontrolujú sa tieto úlohy?
- Ako organizácia plní úlohy programu realizácie podnikovej politiky BOZP?

2. Zapojenie zamestnancov do otázok BOZP

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 10: *Zamestnávateľ je povinný umožniť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zúčastňovať sa na riešení problematiky BOZP a vopred s nimi prerokúvať otázky, ktoré môžu podstatne ovplyvňovať BOZP. Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k*

- a) návrhu koncepcie politiky BOZP, k návrhu programu jej realizácie a k ich vyhodnoteniu,*
- b) návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií, organizácii práce, k pracovnému prostrediu a k pracovisku,*
- c) návrhu na určenie odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb a k úlohám podľa § 8 ods. 1 písm. a), § 21 ods. 1, § 22 ods. 1 zákona,*
- d) vykonávaní úloh preventívnych a ochranných služieb, ak sa tieto vykonávajú dodávateľským spôsobom,*

- e) posúdeniu rizika, určeníu a vykonávaníu ochranných opatrení vrátane poskytnutia OOPP a prostriedkov kolektívnej ochrany,
- f) pracovným úrazom, nebezpečným udalostiam, chorobám z povolania a k ostatným poškodeniam zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a k návrhom opatrení,
- g) spôsobu a rozsahu informovania zamestnancov, zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a určených odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb,
- h) plánovaniu a zabezpečovaniu oboznamovania a informovania zamestnancov podľa § 7 zákona a ku školeniu zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

§ 12 ods. 1 písm. a): Zamestnanec má právo prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore.

§ 19: Zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť

§ 20: Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Zákonník práce

§ 229 ods. 1: *S cieľom zabezpečiť spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky sa zamestnanci zúčastňujú na rozhodovaní zamestnávateľa, ktoré sa týka ich ekonomických a sociálnych záujmov, a to priamo alebo prostredníctvom príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka; zástupcovia zamestnancov navzájom úzko spolupracujú.*

§ 229 ods. 4: *Zamestnanci sa zúčastňujú prostredníctvom príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka na utváraní spravodlivých a uspokojivých pracovných podmienok*

- a) spolurozhodovaním,
- b) prerokovaním,
- c) právom na informácie,
- d) kontrolnou činnosťou.

§ 237 ods. 2: *Zamestnávateľ vopred prerokuje so zástupcami zamestnancov najmä*

- a) stav, štruktúru a predpokladaný vývoj zamestnanosti a plánované opatrenia, najmä ak je ohrozená zamestnanosť,
- b) zásadné otázky sociálnej politiky zamestnávateľa, opatrenia na zlepšenie hygieny pri práci a pracovného prostredia,
- c) rozhodnutia, ktoré môžu viesť k zásadným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných podmienkach,
- d) organizačné zmeny, za ktoré sa považujú obmedzenie alebo zastavenie činnosti zamestnávateľa alebo jeho časti, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zmena právnej formy zamestnávateľa,
- e) opatrenia na predchádzanie vzniku úrazov a chorôb z povolania a na ochranu zdravia zamestnancov.

Požiadavky, aby zamestnávateľ umožnil zamestnancom, zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť (BOZP) a príslušnému odborovému orgánu zúčastňovať sa na riešení problematiky riešenej príslušnými nariadeniami vlády, sú v nariadení vlády č. 276/2006 Z. z. – § 5, nariadení vlády č. 281/2006 Z. z. - § 6, nariadení vlády č. 355/2006 Z. z. - §13, nariadení vlády: č. 396/2006 Z. z. - § 10 a v niektorých ďalších predpisoch.

Zásady:

Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby boli všetky otázky týkajúce sa BOZP konzultované a prerokované so zamestnancami a ich zástupcami, aby boli informovaní o všetkých aspektoch súvisiacich s ich prácou.

Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby zamestnanci a ich zástupcovia pre BOZP mali časový fond a zdroje umožňujúce ich aktívnu účasť v procese organizácie, plánovania, realizácie a hodnotenia nápravných opatrení v rámci riadenia BOZP.

Zamestnávateľ musí podľa potreby zabezpečiť ustanovenie a efektívne fungovanie komisie BOZP a uznanie zástupcov zamestnancov pre BOZP, v súlade s celoštátnou legislatívou a štandardnými postupmi.

Kontrolné otázky:

- Je v organizácii ustanovený postup, ako sa zamestnanci zúčastňujú na riešení problematiky BOZP?
- Sú so zamestnancami prejednávané otázky týkajúce sa BOZP, najmä otázky týkajúce sa politiky BOZP a programu jej uskutočňovania, návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií, pracovnému prostrediu a pracoviska, posúdeniu rizika, určeniu a vykonávaniu ochranných opatrení, pracovných úrazov, chorôb z povolania, informovania zamestnancov a pod.
- Majú zamestnanci možnosť vyjadriť sa k rizikám súvisiacich s ich prácou (ako, akým spôsobom)?
- Akým spôsobom sa môžu dožadovať nápravy, ak poukazujú na porušovanie zásad BOZP?
- Majú zamestnanci prístup k dokumentom týkajúcich sa ich činnosti a vedia kde sa nachádzajú (pracovné postupy, smernice a pod.)?
- Sú vymenovaní zamestnávateľom zástupcovia zamestnancov? Ak nie sú menovaní, aké sú dôvody a čo zamestnávateľ urobil pre ich motivovanie?
- Sú zástupcovia zamestnancov školení?
- Ako sú vytvorené podmienky na výkon funkcie zástupcov zamestnancov (časový priestor a pod.)?
- Je ustanovená komisia BOZP?
- Prejednávajú sa závery z komisie BOZP na poradách vedenia?
- Má organizácia uzatvorenú kolektívnu zmluvu? Ak áno – sú záväzky kolektívnej zmluvy plnené?
- Prerokováva zamestnávateľ so zamestnancami, alebo ich zástupcami záležitosti v zmysle § 237 ods. 2 Zákonníka práce, najmä - zásadné otázky sociálnej politiky, opatrenia na zlepšenie hygieny pri práci, rozhodnutia, ktoré môžu viesť k zásadným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných podmienkach; stav, štruktúru a predpokladaný vývoj zamestnanosti, organizačné zmeny, za ktoré sa považujú obmedzenie činnosti zamestnávateľa?

3. Stanovenie zodpovednosti za BOZP, organizačných štruktúr a účasť vedenia na riadení BOZP

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 6 ods. 1: *Zamestnávateľ je v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný dodržiavať povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.*

§ 6 ods. 8: *Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.*

§ 6 ods. 10: *Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.*

§ 18 ods. 1: *Ak zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku tak, že môže byť ohrozená ich bezpečnosť alebo zdravie, musí byť spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť písomne dohodnutá. Dohoda určí, kto z nich je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu.*

§ 21 ods. 3: *Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pre zamestnancov bezpečnostnotechnickú službu. Na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet vlastných odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Zamestnávateľ, ktorý vykonáva bezpečnostnotechnickú službu vlastnými odbornými zamestnancami, musí byť primerane technicky a prístrojovo vybavený potrebnými pracovnými prostriedkami*

§ 21 ods. 7: *Zriadením bezpečnostnotechnickej služby alebo plnením jej úloh dodávateľským spôsobom nie sú dotknuté povinnosti zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ani jeho zodpovednosť za zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnanca pri práci.*

§ 22 ods. 6: *Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, môže na svojich pracoviskách osobne vykonávať odborné úlohy bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika, ak je na ich plnenie odborne spôsobilý podľa odseku 7 a*

a) *zamestnáva menej ako päť zamestnancov, ak jeho kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností je uvedený v prílohe č. 1,*

b) *zamestnáva menej ako 19 zamestnancov, ak jeho kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v prílohe č. 1.*

Zásady:

Uskutočňovanie politiky BOZP a efektívne riadenie si vyžaduje definovať princípy organizačného zabezpečovania BOZP, pričom je nevyhnutné vychádzať z nasledovných zásad:

- jednoznačne a konkrétne určiť a zdokumentovať úlohy, zodpovednosť a povinnosti všetkých vedúcich zamestnancov v oblasti BOZP,

- vytvoriť systém zastupiteľnosti (odovzdávanie, resp. delegovanie právomocí) v prípade neprítomnosti zodpovedného vedúceho pracovníka (praceneschopnosť, dovolenka, služobná neprítomnosť a pod.),
- určiť vzťahy v rámci organizačnej štruktúry firmy pre kompetencie a zodpovednosti v oblasti BOZP (ktoré útvary a osoby sú zodpovedné za plnenie úloh v oblasti BOZP, napr. oblasť vzdelávania, nákupu, údržby a pod.),
- vytvoriť vhodný systém komunikácie zabezpečujúci dostatočnú informovanosť o systéme riadenia BOZP.

Pre odborné usmerňovanie riadenia BOZP je potrebné:

- na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb, ktorými sú bezpečnostno-technická služba a pracovná zdravotná služba je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu, alebo túto službu zabezpečiť dodávateľským spôsobom,
- zabezpečenie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika u zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako päť zamestnancov, ak vykonáva činnosť uvedenú v prílohe č. 1; zamestnáva menej ako 19 zamestnancov, ak vykonáva inú činnosť, ako je uvedená v prílohe č. 1 zákona č. 124/2006 Z. z.,
- jednoznačne určiť pracovné zaradenie, zodpovednosť a povinnosti odborného pracovníka BOZP (odporúča sa jeho priame riadenie štatutárnym zástupcom).

Kontrolné otázky:

- Má výkonný vedúci organizácie všetky právomoci rozhodovať vo veciach starostlivosti o BOZP ako zamestnávateľ?
- Sú písomne stanovené v pracovných náplniach, alebo inou formou povinnosti vedúcich zamestnancov v oblasti BOZP? Poznajú vedúci zamestnanci svoje povinnosti v oblasti BOZP?
- Je vytvorený systém zastupiteľnosti (odovzdávanie, resp. delegovanie právomocí) v prípade neprítomnosti zodpovedného vedúceho pracovníka (praceneschopnosť, dovolenka, služobná neprítomnosť a pod.)?
- Majú zamestnanci jasné informácie o delegovaní právomocí a zodpovednosti jednotlivých vedúcich zamestnancov vo vzťahu k riadeniu a kontrole BOZP?
- Sú zabezpečené požiadavky BOZP v súlade so zákonom, ak na jednom pracovisku plnia úlohy zamestnanci viacerých zamestnávateľov? Je v podniku stanovený zodpovedný zamestnanec za dodržiavanie požiadaviek vo vzťahu k dodávateľským organizáciám?
- Ako je v organizačnej štruktúre začlenený bezpečnostný technik resp. autorizovaný bezpečnostný technik?
- Je funkcia bezpečnostného technika a autorizovaného bezpečnostného technika zlúčená len s inými odbornými činnosťami zameranými na zabezpečovanie ochrany života alebo zdravia zamestnanca, prevenciu závažných priemyselných havárií, ochranu pred požiarom a na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok vyhradených technických zariadení?
- Je v prípade kumulácie (zlúčenia) funkcie bezpečnostného technika a autorizovaného bezpečnostného technika s inými funkciami vytvorená dostatočná časová kapacita a podmienky pre vykonávanie činnosti?

- Spĺňa bezpečnostný technik kvalifikáciu predpísanú v zmysle § 23 ods. 1 písm. a) resp. písm. b) zákona o BOZP?
- Spĺňa autorizovaný bezpečnostný technik kvalifikáciu predpísanú v zmysle § 24 ods. 1 resp. ods. 2 alebo v zmysle § 39 ods. 4 zákona o BOZP?

4. Systém oboznamovania a informovania

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

- § 6 ods. 1 písm. h/2:** *Zamestnávateľ je v záujme zaistenia BOZP povinný v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom, ktorí sú riadne a preukázateľne oboznámení a majú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,*
- § 6 ods. 4:** *Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie BOZP platné pre jeho priestory najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c).*
- § 7 ods. 1:** *Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca*
- a) *s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,*
  - b) *s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,*
  - c) *so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.*
- § 7 ods. 2:** *Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk podľa § 6 ods. 1 písm. m).*
- § 7 ods. 3:** *Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť v súlade s odsekmi 1 a 2 pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku.*
- § 7 ods. 5:** *Obsah a spôsob oboznámenia a pravidelnosť opakovaného oboznámenia musia byť prispôsobené charakteru práce vykonávanej zamestnancom, jeho pracovisku a iným okolnostiam, ktoré sa týkajú výkonu práce, najmä pracovným prostriedkom, pracovným postupom, novým alebo zmeneným nebezpečenstvám a ohrozeniam. Zamestnávateľ je povinný upraviť vnútorným predpisom spôsob oboznamovania, vymedziť požiadavky na odbornú spôsobilosť vlastných zamestnancov na oboznamovanie podľa odsekov 1 a 2 a pravidelnosť opakovaného oboznamovania tak, aby sa vykonávalo najmenej raz za dva*

roky, ak právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú kratší čas.

§ 7 ods. 6: Oboznamovanie a iné vzdelávanie vrátane praktickej časti výchovy a vzdelávania v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť“) sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.

§ 7 ods. 8: Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o

- a) nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,
- b) preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,
- c) opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,
- d) preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce alebo orgánmi dozoru,
- e) pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.

§ 7 ods. 9: Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie podľa odseku 8 najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborne spôsobilým zamestnancom (ďalej len „odborný zamestnanec“) na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom (§ 21).

§ 16 ods. 1: Fyzická osoba môže obsluhovať určený pracovný prostriedok a vykonávať určené pracovné činnosti ustanovené právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri jeho prevádzke len na základe

- a) platného preukazu na vykonávanie činnosti (ďalej len „preukaz“) alebo platného osvedčenia na vykonávanie činnosti (ďalej len „osvedčenie“) vydaného
  1. príslušným inšpektorátom práce, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. a) až g), i) až k) a m),
  2. osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. h), l), n) až p) a t),
  3. strednou školou alebo vysokou školou pri príprave žiakov a študentov na výkon povolania, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. h), l), n) až p) a t),
- b) dokladu o absolvovaní výchovy a vzdelávania osôb na obsluhu vydaného osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ak ide o činnosť uvedenú v prílohe č. 1a písm. q) až s), alebo
- c) dokladu o overení odborných vedomostí vydaného revíznym technikom, ak to ustanovujú právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 27 ods. 2: Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby súčasťou programu vzdelávania a odbornej výchovy všetkých zamestnancov bola BOZP a prevencia rizík.

Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. z.

§ 8 ods. 1: Zamestnávateľ je povinný preukázať, že zamestnanec bol oboznámený a informovaný o spôsobe používania pracovného prostriedku a ak je to potrebné, aby dostal písomný návod na obsluhu pracovného prostriedku.

§ 8 ods. 2: Informácia a písomný návod na obsluhu pracovného prostriedku musia obsahovať vo vzťahu k BOZP najmä

- a) podmienky na používanie pracovného prostriedku,
- b) predvídateľné mimoriadne situácie,
- c) závery zo skúseností získaných pri používaní pracovného prostriedku, ak je to potrebné.

§ 8 ods. 3: Zamestnávateľ je povinný preukázateľne oboznámiť zamestnanca s nebezpečenstvami, ktoré môžu ohroziť jeho zdravie alebo život alebo poškodiť pracovný prostriedok v pracovnom priestore alebo na pracovnom mieste, ako aj s ich zmenami a inými účinkami v rozsahu, v akom pôsobia na pracovné prostriedky umiestnené v ich bezprostrednom pracovnom priestore alebo pracovnom mieste, aj keď takéto pracovné prostriedky zamestnanec priamo nepoužíva.

§ 8 ods. 4: Zamestnávateľ je povinný vykonať opatrenia, aby

- a) zamestnanec poverený používaním pracovného prostriedku bol preukázateľne vyškolený primerane k nebezpečenstvám, ktoré sú spojené s jeho používaním,
- b) oprávnený zamestnanec, ktorý vykonáva činnosti uvedené v § 6 písm. b), bol preukázateľne osobitne vyškolený primerane k nebezpečenstvám, ktoré sú spojené s jeho činnosťou.

§ 8 ods. 5: Oboznámenie, informácie a písomné návody na obsluhu musia byť pre zamestnanca zrozumiteľné.

Nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z.

§ 2 ods. 2: Zamestnávateľ je povinný vydať pokyny, ktoré vysvetľujú význam bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch, najmä toho, ktoré obsahuje slová a ktoré určuje všeobecný spôsob a osobitný spôsob správania.

Nariadenie vlády č. 281/2006 Z. z.

§ 6: Zamestnávateľ je povinný

- a) poskytnúť zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre BOZP v súlade s osobitným predpisom potrebné všeobecné údaje, a ak je to možné, presné informácie o hmotnosti bremena a ťažisku najťažšej strany bremena v prípade, keď je bremeno v obale umiestnené excentricky,
- b) zabezpečiť školenie a záchvat zamestnancov v súlade s osobitným predpisom o správnej manipulácii s bremenom a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácii s bremenom s prihliadnutím na faktory uvedené v prílohe č. 1 a 3.

Nariadenie vlády č. 276/2006 Z. z.

§ 5: Zamestnávateľ je povinný

- a) informovať zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre BOZP o všetkých aspektoch BOZP, ktoré sa vzťahujú na ich pracovisko a o všetkých opatreniach vykonaných na pracovisku podľa § 4 ods. 2, § 6 a 7,
- b) zaškoliť zamestnancov pred zaradením na prácu so zobrazovacou jednotkou a pri každej zásadnej zmene na pracovisku alebo pri zmene organizácie práce,

- c) riešiť problematiku BOZP v spolupráci so zamestnancami a zástupcami zamestnancov pre BOZP.

Nariadenie vlády č. 393/2006 Z. z.

Príloha č. 2: Organizačné opatrenia:

- 2.1 Oboznamovanie a informovanie zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
- 2.1.1 Zamestnávateľ je povinný oboznámiť o možnom ohrození, o prevencii a o ochrane pred výbuchom tých zamestnancov, ktorí pracujú vo výbušnom prostredí, a príslušných zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
- 2.1.2 Zamestnávateľ je povinný zamestnancov, ktorí pracujú vo výbušnom prostredí, oboznámiť s dokumentom o ochrane pred výbuchom, s prevádzkovým poriadkom a s obsluhou zariadení a ochranných systémov.
- 2.1.3 Pred poverením na obsluhu zariadení a ochranných systémov je zamestnávateľ povinný overiť teoretické a praktické vedomosti zamestnancov týkajúce sa obsluhy tých zariadení a ochranných systémov.

Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z.

§ 6 ods. 2: Zamestnávateľ je povinný zamestnanca zrozumiteľne oboznámiť s nebezpečenstvami, pred ktorými ho používanie poskytnutého osobného ochranného pracovného prostriedku chráni, a poučiť ho o správnom používaní tohto osobného ochranného pracovného prostriedku a podľa potreby mu poskytnúť aj praktický výcvik.

§ 6 ods. 3: Zamestnávateľ je povinný sprístupniť zamestnancom tie informácie o každom type osobného ochranného pracovného prostriedku používanom u zamestnávateľa, ktoré zamestnanci potrebujú na jeho používanie.

Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z.

§ 10: Prerokúvanie, spolupráca a koordinácia medzi zamestnancami, zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a zamestnávateľmi, ktorí vykonávajú alebo zabezpečujú práce na stavenisku, sa vykonávajú so zreteľom na § 6 až 9, na vyskytujúce sa nebezpečenstvá a na veľkosť pracoviska.

Poznámka: Právny rámec je vymedzený aj ďalšími špecifickými predpismi, ktoré súvisia so oboznamovaním a informovaním zamestnancov a treba ich použiť.

Zákonník práce

§ 229 ods. 2: Zamestnanci majú právo na poskytovanie informácií o hospodárskej a finančnej situácii zamestnávateľa a o predpokladanom vývoji jeho činnosti, a to zrozumiteľným spôsobom a vo vhodnom čase. Zamestnanci majú právo vyjadrovať sa k týmto informáciám a k pripravovaným rozhodnutiam, ku ktorým môžu podávať svoje návrhy.

Zásady:

Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby zamestnanci boli zaškolení o príslušných predpisoch BOZP, o ostatných predpisoch a pokynoch na zaistenie BOZP, o zásadách bezpečnej práce, o zásadách bezpečného správania na pracovisku a o určených pracovných postupoch. Ďalej je povinný oboznamovať zamestnancov s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami, ich účinkami a ochranou pred nimi. O školeniach sa majú viesť preukázateľné záznamy.

Systém oboznamovania a informovania má obsahovať špecifické požiadavky na školenie všetkých profesií, obsah, rozsah a termíny školení, prípadne požiadavky na zúčastňovanie a

preskúšanie pracovníkov. Je potrebné stanoviť tiež požiadavky na lektorov, ktorí majú školenia vykonať.

Základné členenie vzdelávacích aktivít

- nástupné školenia, s dôrazom aj na inštruktáž na pracovnom mieste,
- opakované školenia (obnovenie vedomostí získaných pri predchádzajúcich školeniach a doplnenie vedomostí o nové predpisy a zásady); predpísaný je max. 2 - ročný interval,
- doplňovacie (pri zmenách pracovnej náplne, preradení na inú prácu, zmena režimu práce, zavádzaní nových strojov a technológií, informácie o príčinách po pracovných úrazoch),
- stanovené osobitnými predpismi (vodiči, zvárači, žeriavníci a i.)
- po dlhodobej práceneschopnosti zamestnanca (najmä po úraze, chorobe)
- ostatné (školenia zástupcov zamestnancov, cudzích návštevníkov a pod.)

Členenie podľa cieľových skupín

- zamestnanci
- vedúci zamestnanci
- odborní pracovníci pre BOZP
- pracovníci odborných profesií, vzdelávaní podľa osobitných predpisov (žeriavníci, vodiči motorových vozíkov a pod.)
- zástupcovia zamestnancov
- zmluvných partnerov, dodávateľov, návštevníkov, exkurzie a pod.

Kontrolne otázky:

- Má organizácia vypracovaný systém a plán vzdelávania vo vzťahu ku všetkým profesiám a funkčným miestam?
- Má organizácia spracované osnovy, určený obsah a rozsah jednotlivých školení a formu overovania vedomostí?
- Vede organizácia evidenciu vykonaných školení a doklady o účasti každého zamestnanca?
- Je preukázateľne obsahom školenia každého zamestnanca aj zaškolenie o zásadách bezpečného správania na pracovisku, o návodoch na obsluhu jednotlivých zariadení a o určených pracovných postupoch?
- Je preukázateľne obsahom školenia každého zamestnanca aj oboznámenie s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami a ohrozeniami, ich účinkami na zdravie a s ochranou proti nim?
- Sú zamestnanci školení o havarijných opatreniach, prvej pomoci, zásadách pri vzniku pracovných úrazov a havárií?
- Sú školení o používaní OOPP?
- Sú všetci zamestnanci v predpísaných termínoch preškolení v rozsahu zodpovedajúcom práci, ktorú vykonávajú?
- Je časový priestor, ktorý je venovaný školeniu či zácviču dostatočný pre zvládnutie požadovanej činnosti?

- Sú zamestnanci periodicky minimálne v 2 ročných intervaloch preškoľovaní a zoznamovaní s konkrétnymi bezpečnostnými podmienkami na pracoviskách a sú overované ich vedomosti?
- Zabezpečuje organizácia školenia zamestnancov obsluhujúcich určené pracovné prostriedky, resp. vykonávajúce určené činnosti, kde sa na obsluhu, činnosť vyžaduje osvedčenie alebo preukaz?
- Je školenie a výcvik vykonávaný v dostatočnom predstihu pred zavedením zmien?
- Obsahuje dokumentácia o školení:
  - meno školiteľa, mená školených zamestnancov, ich podpisy, dátum a časový rozsah školenia, obsah a rozsah odprednášaných tém, výsledky overenia vedomostí zamestnancov?

5. Systém komunikácie a motivácie

Právny rámec:

Pre systém komunikácie a motivácie nie je stanovený priamy (osobitný) právny rámec. Vychádzať sa má z právnych požiadaviek uvedených v časti 2 - Zapojenie zamestnancov do otázok BOZP a v časti 4 - Systém oboznamovania a informovania.

Možno však aplikovať nasledovné právne predpisy:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 6 ods. 4: *Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c).*

§ 18 ods. 2: *Zamestnávateľa, ktorých zamestnanci plnia úlohy na spoločnom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na zdolávanie požiarov, na vykonanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.*

Zákon č. 311/2001 Z. z. – Zákonník práce

§ 146 ods. 4: *Znalosť právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je neoddeliteľnou a trvalou súčasťou kvalifikačných predpokladov. Pri hodnotení pracovných výsledkov treba prihliadať na dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.*

Zákon č. 128/2015 Z. z.

§ 15 ods. 3: *Prevádzkovateľ podniku kategórie B zabezpečí pravidelné informovanie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá závažnou priemyselnou haváriou o bezpečnostných opatreniach, ako aj o pokynoch, ako sa má verejnosť správať pri závažnej priemyselnej havárii, a to minimálne raz za päť rokov. Informácie podľa prvej vety je povinný prevádzkovateľ uviesť na svojom webovom sídle.*

Nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci

Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z.

§ 3 ods. 3: *Stavebník pred začatím prác predloží inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza, oznámenie podľa prílohy č. 1, ak*

- a) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb alebo*
- b) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.*

§ 3 ods. 4: *Stavebník pred začatím prác viditeľne umiestni na stavenisku oznámenie podľa prílohy č. 1, ktoré v prípade zmeny aktualizuje.*

Zásady:

Organizácia zriaďuje a udržiava postupy pre:

- účinnú a otvorenú komunikáciu o informáciách týkajúcich sa BOZP so všetkými zamestnancami,
- zabezpečenie poradenstva v oblasti BOZP a pracovných podmienok,
- zaistenie komunikácie medzi zamestnancami na rôznych úrovniach a funkciách, a pre zaistenie komunikácie s ďalšími zainteresovanými stranami,
- externú komunikáciu (poskytovanie informácií navonok), týkajúcu sa významných rizík, ktoré vyplývajú z jej činnosti,
- zabezpečenie sprostredkovania dôležitých informácií pre BOZP medzi jednotlivými útvarmi organizácie,
- zabezpečenie reakcie na všetky podnety, nápady a návrhy od pracovníkov a ich zástupcov v oblasti BOZP,
- motivovanie zamestnancov (vrátane zástupcov zamestnancov) na zapájanie sa do plnenia úloh v oblasti BOZP (podporovanie, hodnotenie, súťaže, oceňovanie),
- Označovanie pracovísk, nástenky, propagácie.

Organizácia má uplatňovať efektívne spôsoby konzultácií so zamestnancami, najmä s cieľom prezentovať nové poznatky. Na všetkých riadiacich úrovniach v organizácii je potrebné účinne komunikovať s cieľom informovať o zodpovednosti a právomoci všetkých, ktorých sa to týka. Potom jednotlivci pochopia rozhranie a prepojenie medzi funkciami. Jedným zo systémov účinnej komunikácie so zamestnancami a cestou na ich zainteresovaní sú komisie BOZP ustanovené podľa § 20 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z.

Organizácia má zdokumentovať a podporovať také postupy, podľa ktorých sa príslušná informácia BOZP konzultuje a komunikuje so zamestnancami a inými zainteresovanými stranami (napr. zmluvnými partnermi, návštevníkmi).

Tieto postupy by mali začleniť zamestnancov do nasledujúcich procesov:

- konzultácie týkajúce sa vývoja a preskúmania politiky, vývoja a preskúmania cieľov BOZP a rozhodnutí o implementácii procesov a postupov na riadenie rizík, vrátane identifikácie nebezpečenstva a preskúmania odhadu a riadenia rizík, týkajúcich sa ich činnosti;
- konzultácie ohľadom zmien týkajúcich sa BOZP na pracovisku, ako je zavádzanie nových alebo modifikovaných zariadení, materiálov, chemikálií, technológií, procesov, postupov alebo pracovných modelov.

Kontrolné otázky:

- Má organizácia určený systém komunikácie (prenášania informácií významných pre BOZP) medzi jednotlivými útvarmi, vedením a zamestnancami a pod.?
- Má organizácia určený systém externej komunikácie (prenášania informácií významných z hľadiska prevencie), týkajúcu sa významných rizík, ktoré vyplývajú z jej činnosti?
- Je stanovený postup a spôsob ako zamestnanec upozorní na nedostatky BOZP a nebezpečné udalosti (skoronehody), prípadne na podnety, nápady a návrhy?
- Je zaistená informovanosť zamestnancov o skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na ohrozenie zdravia a životného prostredia?
- Je zabezpečená možnosť poradenstva a konzultácií v oblasti BOZP a pracovných podmienok
- Je v organizácii zabezpečená motivácia a stimulovanie zamestnancov na dodržiavanie zásad BOZP? Vedie sa osvetová činnosť so zameraním na BOZP (nástenky, plagáty)?
- Používajú sa pre informovanie zamestnancov výstražné značenia, bezpečnostné značenie, signály a tabuľky upozorňujúce na riziká pri práci?

6. Posudzovanie rizík

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 4 ods. 1: *Súčasťou týchto projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov musí byť vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, ktoré vyplývajú z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, posúdenie rizika pri ich používaní a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.*

§ 6 ods. 1: *Zamestnávateľ v záujme zaistenia BOZP je povinný*

c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,

f) odstraňovať nebezpečenstvo a ohrozenie, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie,

§ 6 ods. 2: *Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný*

*a) vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe **posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev** vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia,*

§ 7 ods. 1: *Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne **oboznamovať** každého zamestnanca*

b) s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,

§ 7 ods. 8: *Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a **zástupcom zamestnancov** pre bezpečnosť **poskytnúť** vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o*

*a) **nebezpečenstvách a ohrozeniach**, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch **posúdenia rizika**,*

§ 7 ods. 9: Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie podľa odseku 8 najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborne spôsobilým zamestnancom (ďalej len „odborný zamestnanec“) na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom (§ 21).

§ 6 ods. 4: Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c) zákona.

Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z.

§ 4 ods. 1: Pred výberom osobného ochranného pracovného prostriedku pri posudzovaní rizika a hodnotení nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia je zamestnávateľ povinný:

a) analyzovať nebezpečenstvá a určiť tie, ktoré

1. nemožno vylúčiť ani obmedziť spôsobom podľa § 2 ods. 1 a
2. môžu ohroziť život alebo zdravie zamestnanec

Nariadenie vlády č. 393/2006 Z. z.

§ 3 ods. 1: Zamestnávateľ je povinný vykonávať prevenciu a ochranu pred výbuchom technickými a organizačnými opatreniami primeranými povahe práce, ktoré zabránia vytvoreniu výbušnej atmosféry, alebo ak to povaha práce neumožňuje, iniciácii výbušnej atmosféry a zmiernia účinky výbuchu tak, aby sa zaistila bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.

§ 3 ods. 2: Preventívne a ochranné opatrenia podľa odseku 1 zamestnávateľ navzájom kombinuje, a ak je to potrebné, dopĺňa ich inými opatreniami, ktorými zabráni šíreniu výbuchu.

§ 7 ods. 1: V písomnom dokumente o ochrane pred výbuchom sa musia zohľadniť výsledky posudzovania rizika výbuchu podľa § 4 a preukazuje sa ním najmä

- a) vykonanie identifikácie nebezpečenstiev, ohrození a posudzovanie rizika výbuchu,
- b) prijatie preventívnych a ochranných opatrení,
- c) klasifikácia priestorov s výbušným prostredím podľa prílohy č. 1,
- d) určenie priestorov a zariadení, pri ktorých sa budú uplatňovať požiadavky podľa prílohy č. 2,
- e) navrhnutie, uvedenie do prevádzky, používanie a udržiavanie pracovísk, pracovných prostriedkov vrátane inštalácie a výstražných zariadení v súlade s osobitnými predpismi,
- f) koordinácia podľa § 6 a ustanovenie jej cieľov, ako aj opatrení a postupov na jej uskutočňovanie.

§ 7 ods. 2: Písomný dokument o ochrane pred výbuchom sa vypracuje pred prvým začatím práce a aktualizuje sa vždy, ak sa na pracovisku, pracovných prostriedkoch alebo v organizácii práce uskutočnia významné zmeny, napríklad rozšírenie pracoviska, úprava alebo používanie iných pracovných prostriedkov alebo iné zmeny, ktoré majú vplyv na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Požiadavka na posúdenie rizík sa objavuje v mnohých ďalších predpisoch (napr. Zákon č. 355/2007 Z. z., Nariadenia vlády č. 253/2006 Z. z., č. 355/2006 Z. z., č. 356/2006 Z. z., č. 83/2013 Z. z., č. 416/2005 Z. z., Zákon č. 128/2015 Z. z., Zákon č. 67/2010 Z. z.)

Zásady:

Posudzovanie rizík je vlastne **zistenie** (spoznanie) - **zmapovanie** a **vyhodnotenie** toho, čo môže ľuďom ublížiť. Posudzovanie rizík má zmysel len vtedy, ak sa získané informácie efektívne používajú na prevenciu, t. z., že ľudia sú o nich **informovaní** a podľa toho sa **správajú**. Zmapovanie nebezpečenstiev možno využiť aj na vypracovanie zoznamu OOPP. Na podstatu a metódy posudzovania rizík **nie sú pevne stanovené pravidlá**. Každý zamestnávateľ si môže zvoliť vlastný, ale **systematický** postup, postupnosť krokov, ktorými sa podarí **odhaliť** či pracovnou činnosťou, strojmi, používanými látkami a pracovným priestorom nie je ohrozená bezpečnosť, zdravie a život ľudí, zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia, organizačné a riadiace nedostatky, **zmapovať** faktory, ktoré ovplyvňujú pracovnú pohodu a vykonať opatrenia pre zefektívnenie práce. Takýto systém má byť **popísaný**.

Kontrolne otázky:

- Má organizácia v písomnej forme vypracované posudzovanie rizík, ktoré obsahuje najmä zmapovanie nebezpečenstiev a ohrození, a určenie závažnosti rizika vo vzťahu k všetkým zamestnancom?
  - je tento dokument v zrozumiteľnej forme?
  - je tento dokument prístupný vedúcim zamestnancom?
- Akým spôsobom sa mapujú informácie o nebezpečenstvách a ohrozeniach?
- Zodpovedá predložené posúdenie rizík aktuálnemu stavu v organizácii, zahŕňa všetky pracovné činnosti, technické a technologické zariadenia, pracovné priestory?
- Je vypracovaný plán opatrení na elimináciu neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození?
- Oboznamuje zamestnávateľ preukázateľne zamestnancov s predvídateľnými nebezpečenstvami, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť? Poučil zamestnancov s účinkami nebezpečenstiev a ako sa proti nim majú chrániť? Informoval ich o opatreniach, ktoré vykonal na elimináciu rizík?
  - sú formy a rozsah informovania dostatočné?
  - týkajú sa všetkých zamestnancov?
- sú vedúci pracovníci schopní rozpoznať, čo môže ľuďom ublížiť, či spolupracujú pri vyhľadávaní nebezpečenstiev a posudzovaní rizík, sú schopní školiť zamestnancov o rizikách?
- poznajú zamestnanci potrebné informácie o nebezpečenstvách a rizikách o ktorých boli školení? Vedia o najzávažnejších rizikách na svojom pracovisku?
- venuje sa pozornosť osobitným skupinám zamestnancov, najmä tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacim ženám, mladistvým a zamestnancom so zmenenou pracovnou schopnosťou?
- Poskytol zamestnávateľ odborovému orgánu, zástupcom zamestnancov, odborným zamestnancom pre BOZP a zamestnávateľom, ktorých zamestnanci vykonávajú práce v jeho priestoroch potrebné údaje o vyskytujúcich sa nebezpečenstvách a rizikách?
  - akou formou?

- Má zamestnávateľ prehľad o neodstrániteľných rizikách, o ktorých informujú výrobcovia a dodávatelia strojov, zariadení, technológií, látok atď. v sprievodnej dokumentácii?
- Má organizácia spracovaný zoznam OOPP na základe hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovných procesov, či vybavila zamestnancov takými ochrannými prostriedkami, a oboznámila zamestnancov s nebezpečenstvami, pred ktorými ich používanie OOPP chráni, a o správnom používaní týchto ochranných prostriedkov?
- Zodpovedajú navrhnuté a prijaté opatrenia závažnosti ohrozenia, aký je systém ukladania opatrení, či sú určené termíny, zodpovednosť príslušných vedúcich pracovníkov a zabezpečená kontrola plnenia opatrení. Odstránili navrhnuté opatrenia riziko, alebo ho znížili na prijateľnú úroveň?
- Má zamestnávateľ prehľad o používaní nebezpečných látkach, technológií a zariadení, ktoré môžu spôsobiť ohrozenie väčšieho rozsahu nielen zamestnancov, ale aj iných osôb a okolia? Je vykonaná analýza týchto ohrození a vykonané opatrenia na obmedzenie ohrozenia a pre prípad vzniku nežiadúcej udalosti.(havarijné plány a pod.)?
- Je vo firme zavedený systém aktualizácie (periodického opakovania) posúdenia rizík?

7. Systém a vedenie dokumentácie

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 5 ods. 2: *Všeobecné zásady prevencie sú*

písm. i) vydávanie pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 6 ods. 1 písm. l): *vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,*

§ 6 ods. 1 písm. n): *viest' a uschovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci.*

§ 13 ods. 1: *Technická dokumentácia pracovných prostriedkov a pracovných postupov, ktoré sa používajú pri práci, musí obsahovať požiadavky podľa osobitných predpisov a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri ich výrobe, preprave, montáži, inštalácii, prevádzke, používaní, údržbe, oprave, rekonštrukcii a likvidácii. Technická dokumentácia stavieb musí obsahovať požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na prípravu, výstavbu, prestavbu a ich budúcu prevádzku. Súčasťou technickej dokumentácie je aj návod na bezpečné používanie a údržbu a podmienky vykonávania kontrol a prehliadok.*

§ 13 ods. 2: *Zamestnávateľ je povinný počas užívania stavieb a ich súčastí, pracovných priestorov, prevádzky pracovných prostriedkov a používania pracovných postupov zabezpečiť vedenie predpísanej technickej dokumentácie tak, aby zodpovedala skutočnému stavu.*

Zásady:

Organizácia musí viesť a udržiavať nasledovné druhy dokumentácie:

- technickú dokumentáciu strojov a zariadení, vrátane návodov na obsluhu, údržbu a opravy,
- vlastné prevádzkové predpisy a pravidlá BOZP,
- technologické postupy vykonávaných činností a technológií,

- prevádzkovú dokumentáciu (revízne knihy),
- ktoré dokumentujú požiadavky BOZP, vykonávané aktivity a potvrdzujú skutočný stav,
- poskytuje usmernenie k príslušnej dokumentácii.

Organizácia musí vypracovať a realizovať postupy na riadenie dokumentácie aby:

- dokumenty mohli byť kedykoľvek vyhľadane,
- boli sústavne udržiavané v súlade so skutočným stavom, periodicky preskúvané a podľa potreby revidované,
- aktuálne dokumenty a údaje boli dostupné na všetkých miestach, kde sa vykonávajú činnosti s dôležitým vplyvom na efektívne fungovanie systému BOZP, to znamená, aby napríklad pracovné postupy, inštrukcie boli k dispozícii na mieste použitia,
- dokumenty a údaje, ktoré stratili platnosť, boli pohoťovo odstránené zo všetkých miest používania alebo inak zabezpečené proti neúmyselnému použitiu,
- všetky dokumenty preukazujúce jej činnosť v oblasti BOZP boli archivované a aby archívne dokumenty boli vyhovujúce identifikované,
- organizácia by mala mať k dispozícii technickú, technologickú, stavebnú, prevádzkovú a evidenčnú dokumentáciu a aj dokumentáciu systému riadenia BOZP.

Kontrolné otázky:

- Má podnik k dispozícii technickú, technologickú a stavebnú dokumentáciu? Je táto dokumentácia prístupná príslušným vedúcim na pracoviskách a lektorom, ktorí školia o používaní uvedených zariadení?
- Poskytuje táto dokumentácia podstatné informácie o správnom používaní strojov, zariadení a technológií (návody na obsluhu, údržbu a opravy), sú spracované technologické postupy práce, sú informácie o prípustných prevádzkových limitoch?
- Sú k dispozícii vlastné prevádzkové predpisy a pravidlá BOZP pre činnosti, prevádzkové priestory, technické zariadenia a pod.?
- Je k dispozícii prevádzková a evidenčná dokumentácia (prevádzkové knihy, záznamy z prehliadok, skúšok, meraní a predpísaných kontrol)?
- Vede sa evidencia úrazov a chorôb z povolania, evidencia pracovného času, sú k dispozícii pracovné zmluvy, pracovné náplne, pod.?
- Vede sa dokumentácia o zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov?
- Sú k dispozícii záznamy o vykonaných kontrolách, doklady o výsledkoch merania škodlivín v pracovnom prostredí a pod.?
- Sú k dispozícii zoznamy nebezpečných látok, bezpečnostné karty chemikálií
- Je vypracovaný zoznam OOPP? Vede sa evidencia pridelenia OOPP?

8. Systém údržby a opráv

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 6 ods. 1: písm. d): *zamestnávateľ je povinný v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečiť, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy usporiadanie pracovných miest a organizácia práce*

neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.

§ 13 ods. 3: *Zamestnávateľ môže užívať stavby, ich súčasti a pracovné priestory, prevádzkovať pracovné prostriedky a používať pracovné postupy, len ak zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sú dodržané podmienky, ktoré vymedzil ich projektant, konštruktér, tvorca alebo výrobca a po vykonaní **údržby, prehliadok, kontrol, skúšok** alebo odborných prehliadok a odborných skúšok ustanovených osobitnými predpismi alebo technickou dokumentáciou výrobcu.*

Zásady:

Jedným z dôležitých predpokladov prevencie v systéme BOZP je, aby stavby, pracoviská, komunikácie, technické zariadenia, nástroje, OOPP boli udržiavané v stave, ktorí neohrozuje bezpečnosť zamestnancov. Tento stav sa dá docieľiť systematickou a plánovanou údržbou a včasnými opravami. Povinnosť vykonávať pravidelnú údržbu je stanovená tiež výrobcami technických a technologických zariadení, uvedená v technickej dokumentácii.

Dôležitú pozornosť musí organizácia venovať režimu opráv, ktorý so sebou prináša zvýšené riziká.

Systém údržby a opráv zahŕňa nasledovné:

- plánovanie, zabezpečenie, riadenie údržby podniku na všetkých zariadeniach organizácie vrátane vnútropodnikových komunikácii a ciest,
- zabezpečovanie a údržbu OOPP,
- prehliadky a skúšky a údržba signalizačných a havarijných zariadení, ktoré slúžia na ochranu zamestnancov, majetku resp. majú na to podmienený vplyv, ako sú:
  - zariadenia na prerušenie (odstavenie) prevádzky, v prípade hroziacej nehody
  - zariadenia na detekciu a likvidáciu požiaru
  - vyhradených technických zariadení (VTZ) a technických zariadení
  - dôležité monitorovacie zariadenia
  - odsávacie systémy
  - systémy ochrany operátorov
  - zariadenia a vybavenie slúžiace pre poskytovanie prvej pomoci
- zabezpečenie podmienok pre pracovnú pohodu a vyhovujúce pracovné podmienky na pracovisku, ako je osvetlenie, teplotný režim, čistota (vzduchu aj prostredia), eliminácia hluku, vibrácií a pod.

Kontrolné otázky:

- Má organizácia vypracovaný plán údržby a opráv?
- Sú zariadenia, komunikácie, VTZ, ochranné systémy udržiavané a kontrolované v súlade so stanovenými termínmi pre ich údržbu, kontrolu a revízie?
- Sú vykonávané periodické skúšky signálnych a bezpečnostných zariadení?
- Je zavedený systém, ktorý zaručuje včasné odstránenie závad zistených kontrolami pracovísk, technických a vyhradených technických zariadení
- Je zabezpečovaná údržba OOPP?
- Je zabezpečené čistenie a udržiavanie pracovísk, vrátane osvetlenia (čistenie okien a osvetľovacích telies)
- Sú spracované postupy pre režimy opráv, vrátane riadenia rizík pri opravách a údržbe, a kontroly po opravách?

9. Opatrenia pre prípad vzniku mimoriadnych udalostí

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 8 ods. 1: *Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný*

a) vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov a na poskytnutie prvej pomoci a na ten účel najmä

1. písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci

2. vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie

3. určiť a odborne spôsobilými osobami vyškoliť a pravidelne školiť dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru

4. zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami

b) vopred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia,

c) bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu

d) bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,

e) nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie

§ 8 ods. 2: *Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.*

Zásady:

Ďalšie úlohy vyplývajú pre organizácie, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 128/2015 Z. z. (najmä § 9- Havarijný plán).

Organizácia musí v nadväznosti na možné ohrozenia vypracovať havarijné plány, identifikovať a zabezpečiť potrebné pohotovostné zariadenia a praktickými nácvikmi pravidelne preverovať schopnosť zamestnancov reakcie na núdzový stav.

Cieľom praktických nácvikov je skúšať efektívnosť najkritickejších častí havarijného plánu a preveriť kompletnosť havarijného plánovacieho procesu. Kým cvičenia na stole môžu byť užitočné počas plánovacieho procesu, praktické nácviky, aby boli účinné, by mali byť čo najrealistickejšie, čo si môže vyžadovať simulácie udalostí v plnom rozsahu. Skúsenosti z havarijných situácií (nehôd, mimoriadnych situácií) a praktických nácvikov by sa mali vyhodnotiť a ak sa ukáže potreba zmeny, realizovať ich.

Dôležitou súčasťou záchranných prác je riadne vyškolenie a výcvik pracovníkov pre poskytovanie prvej pomoci.

Kontrolné otázky

- Je spracovaný havarijný plán podniku pre prípad mimoriadnych situácií vrátane požiarov? Sú v havarijnom pláne uvedené zdroje rizík a ich charakteristiky a možné kombinácie?
- Reaguje havarijný plán na skutočné riziká a možnosti havárií, ktoré sa môžu v organizácii vyskytnúť?
- Je určený postup pre prípad záchranných prác? Sú zabezpečené prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov v prípade mimoriadnej udalosti? Sú zabezpečené potrebné kontakty s príslušnými zdravotníkmi, záchrannými a protipožiarnymi pracoviskami?
- Obsahuje havarijný plán spôsob ako budú všetci zamestnanci, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu, informovaní o týchto ohrozeniach a ochranných opatreniach
- Sú uvedené mená zodpovedných osôb za realizáciu preventívnych opatrení?
- Je prehľad o použiteľných ochranných a zásahových prostriedkoch vrátane externej pomoci?
- Sú vybavené pracoviská prostriedkami prvej pomoci? Sú určení zamestnanci na vykonávanie záchranných prác a evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci? Sú vyškolení odborne spôsobilými osobami?
- Je vykonávaná aktualizácia havarijného plánu?
- Sú zamestnancom známe možnosti ako zabrániť následkom ohrozenia (kde je hlavný uzáver plynu, hlavný vypínač, hasiace prístroje a pod.)
- Sú s havarijným plánom zoznámení všetci pracovníci vrátane dodávateľských?
- Sú vykonávané nácviky riešenia havarijných situácií, sú vytipované havárie, ktoré môžu presiahnuť areál podniku

10. Systém vyšetrovania pracovných úrazov a havárií

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 17: Pracovný úraz, iný úraz, choroba z povolania, nebezpečná udalosť a závažná priemyselná havária.

Vyhláška č. 500/2006 Z. z. ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze.

Osobitné povinnosti prevádzkovateľov a postup orgánov štátnej správy stanovuje aj zákon č. 128/2015 Z. z.

Zásady:

Požiadavky na evidenciu a registráciu pracovných úrazov, iných úrazov, nebezpečných udalostí a závažných priemyselných havárií sú stanovené v § 17 zákona č. 124/2006 Z. z. a vo vyhláške č. 500/2006 Z. z. Registrácia pracovných úrazov - zisťovanie príčin úrazov a prijímanie nápravných opatrení má veľký preventívny význam. Poznatky z nežiadúcich udalostí musia byť využité na prevenciu. Preto má byť kladený dôraz na systematický prístup

k plneniu týchto povinností, zabezpečenie profesionality hodnotenia príčin udalostí, kvalifikovanosť nápravných opatrení, zisťovanie ďalších súvisiacich príčin, ktorých eliminácia môže v budúcnosti výrazne prispieť proti opakovaniu podobných udalostí.

Zásady riadenia v oblasti nežiadúcich udalostí majú:

- definovať zodpovednosť a právomoci osôb zainteresovaných podávaní správ, vyšetrovaní, sledovaní a monitorovaní nápravných a preventívnych činností,
- pre prevenciu zabezpečiť sledovanie a dokumentovanie aj nebezpečných udalostí bez následkov (skoronehôd),
- vzťahovať sa na všetkých pracovníkov (t.j. zamestnancov, dočasných pracovníkov, zmluvný personál, návštevníkov a akékoľvek iné osoby na pracovisku),
- brať do úvahy nielen poškodenie zdravia, ale aj poškodenie majetku a iné nežiadúce udalosti
- zabezpečiť, aby zamestnanec ktorý nahlási nehodu, nehodu alebo udalosť nebol akýmkoľvek spôsobom postihnutý, v dôsledku svojho hlásenia,
- zahŕňať postup na okamžitú činnosť zamestnancov, ktorá má byť vykonaná po spozorovaní (zaregistrovaní) úrazu, nehody, udalostí alebo nebezpečenstva, by mala byť známa všetkým (zainteresovaným) stranám,
- stanoviť systém vyrozumienia, hlásení a dokumentovania,
- stanoviť metodiku na postup vyšetrovania udalostí, vrátane menovania osôb, ich právomocí, zhromažďovania dôkazov a pod. a zoznámiť s ňou všetkých zamestnancov,
- kde je to vhodné, zahrnúť koordináciu s havarijnými plánmi a postupmi.

Kontrolné otázky:

- Vykonáva sa registrácia pracovných úrazov, vedie sa ich evidencia?
- Vedie sa evidencia pracovných úrazov, iných úrazov ako pracovných a nebezpečných udalostí?
- Vedie sa evidencia priznaných chorôb z povolania a ohrození chorobou z povolania?
- Kto je zodpovedný za vykonávanie vyšetrovaní úrazov? Kto je zodpovedný za kontrolu vyšetrovania? Kto je zodpovedný za správnosť záverov vyšetrovaní?
- Prejednáva sa na poradách vedenia vývoj a analýza úrazovosti? Prijímajú sa preventívne organizačné opatrenia?
- Informuje organizácia príslušné orgány ustanoveným spôsobom o výskyte prac. úrazov, chorobách z povolania, haváriách, odhaľuje a odstraňuje príčiny takýchto udalostí?
- Mapujú sa nebezpečné udalosti bez následkov (skoronehody) a prijímajú sa zodpovedajúce opatrenia?
- Je postup na vyšetrovanie úrazov a nehôd vypracovaný tak, aby zistil aj hlbšie dôvody (korene) príčin?
- Sú prijímané adekvátne opatrenia, aby sa príčiny úrazov neopakovali? Vykonáva sa kontrola týchto opatrení?
- Aplikujú sa opatrenia po úrazoch aj na iných pracoviskách? Sú s príčinami úrazov a s opatreniami zoznamovaní všetci zamestnanci?

11. Preventívne a ochranné služby

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 21: (1) Preventívne a ochranné služby na účely tohto zákona sú odborné služby poskytované zamestnávateľovi, ktoré súvisia s výberom, organizovaním a vykonávaním odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík vrátane psychosociálnych rizík a ochranou pred nimi.

(2) Preventívnymi a ochrannými službami sú bezpečnostnotechnická služba (§ 22) a pracovná zdravotná služba.6a)

(3) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pre zamestnancov bezpečnostnotechnickú službu. Na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet vlastných odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Zamestnávateľ, ktorý vykonáva bezpečnostnotechnickú službu vlastnými odbornými zamestnancami, musí byť primerane technicky a prístrojovo vybavený potrebnými pracovnými prostriedkami.

(4) Ak zamestnávateľ so zreteľom na veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík nemá dostatok odborných zamestnancov, je povinný zmluvne dohodnúť vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby dodávateľským spôsobom s jednou alebo viacerými fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi, alebo s právnickými osobami, ktoré sú oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby.

(5) Zamestnávateľ je povinný poskytnúť vlastnému odbornému zamestnancovi alebo dohodnúť s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, alebo s právnickou osobou, ktoré sú oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby, dostatočný čas na plnenie odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie potrebných preventívnych a ochranných opatrení. Pri určovaní dostatočného času zamestnávateľ zohľadňuje veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky a rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík.

(6) Odborný zamestnanec preukazuje odbornú spôsobilosť dokladom o odbornej spôsobilosti.

(7) Bezpečnostnotechnická služba spolupracuje s pracovnou zdravotnou službou, príslušnými organizačnými útvarmi zamestnávateľa a so zástupcami zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť. Zriadením bezpečnostnotechnickej služby alebo plnením jej úloh dodávateľským spôsobom nie sú dotknuté povinnosti zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ani jeho zodpovednosť za zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnanca pri práci.

(8) Bezpečnostnotechnickú službu môže dodávateľským spôsobom vykonávať len fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ak majú na výkon bezpečnostnotechnickej služby oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce. Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je oprávnená osobne vykonávať bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom bez tohto oprávnenia, ak je bezpečnostným technikom alebo autorizovaným bezpečnostným technikom.

- § 22: (1) *Bezpečnostnotechnická služba poskytuje zamestnávateľovi poradenské služby v oblasti odborných, metodických, organizačných, kontrolných, koordinačných, vzdelávacích úloh a iných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, najmä z hľadiska primeranosti pracovných priestorov a stavieb, pracovných procesov a pracovných postupov, pracovných prostriedkov a iných technických zariadení, pracovného prostredia a ich technického, organizačného a personálneho zabezpečenia. Bezpečnostnotechnická služba v záujme optimalizácie pracovných podmienok ovplyvňuje postoje zamestnávateľa, vedúcich zamestnancov a zamestnancov k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.*
- (2) *Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik a podľa potreby aj iný odborník na prevenciu a ochranu v špecifickej oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.*
- (3) *Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností je uvedený v prílohe č. 1, samostatne vykonáva autorizovaný bezpečnostný technik. Bezpečnostný technik môže vykonávať odborné úlohy u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností je uvedený v prílohe č. 1, len pod dozorom autorizovaného bezpečnostného technika. Na účely vykonávania úloh bezpečnostnotechnickej služby u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností uvedený v prílohe č. 1 je 05 až 09, sa za autorizovaného bezpečnostného technika považuje fyzická osoba, ktorá vykonáva funkciu odborne spôsobilého zamestnanca na plnenie úloh na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky podľa osobitného predpisu.27a)*
- (4) *Zamestnávateľ je pri určovaní jedného alebo viacerých bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov povinný zohľadniť veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rôznorodosť a náročnosť pracovných procesov, ako aj rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík. Počet bezpečnostných technikov musí zaručovať efektívne a účinné organizovanie a vykonávanie odborných úloh súvisiacich so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík a ochranou pred nimi. Minimálny počet bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov, ktorých je zamestnávateľ povinný určiť podľa počtu zamestnancov, je uvedený v prílohe č. 1b; podmienka počtu zamestnancov pripadajúcich na jedného bezpečnostného technika alebo na jedného autorizovaného bezpečnostného technika rovnako platí aj pri zmluvnom spôsobe zabezpečenia výkonu úloh bezpečnostnotechnickej služby.*
- (5) *Funkciu bezpečnostného technika a autorizovaného bezpečnostného technika možno výnimočne zlúčiť len s inými odbornými činnosťami zameranými na zabezpečovanie ochrany života alebo zdravia zamestnanca, prevenciu závažných priemyselných havárií, ochranu pred požiarmi a na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok vyhradených technických zariadení.*

(6) Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, môže na svojich pracoviskách osobne vykonávať odborné úlohy bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika, ak je na ich plnenie odborne spôsobilý podľa odseku 7 a

a) zamestnáva menej ako päť zamestnancov, ak jeho kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností je uvedený v prílohe č. 1,

b) zamestnáva menej ako 19 zamestnancov, ak jeho kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v prílohe č. 1.

(7) Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, je na osobné plnenie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika na svojich pracoviskách odborne spôsobilý, ak

a) získal odborné vzdelanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci stredoškolským štúdiom alebo vysokoškolským štúdiom, alebo

b) absolvoval špecifickú odbornú prípravu z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rozsahu najmenej 16 hodín u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie.

(8) Bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik je oprávnený u zamestnávateľa, u ktorého vykonáva odbornú činnosť, uložiť príslušnému vedúcemu zamestnancovi vykonať nevyhnutné opatrenie na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnancov, ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie zamestnanca; uložené opatrenie, o ktorom bezpečnostný technik alebo autorizovaný bezpečnostný technik bezodkladne informuje štatutárny orgán zamestnávateľa, platí až do jeho zrušenia alebo zmeny štatutárnym orgánom zamestnávateľa.

§ 23 ods. 1: Bezpečnostným technikom môže byť fyzická osoba, ktorá

a) má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, absolvovala odbornú prípravu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na základe vykonanej skúšky získala osvedčenie o odbornej spôsobilosti bezpečnostného technika (ďalej len „osvedčenie bezpečnostného technika“) u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, alebo

b) získala odborné vzdelanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a osvedčenie bezpečnostného technika na základe vykonanej skúšky v rámci stredoškolského štúdia ukončeného maturitnou skúškou alebo vysokoškolského štúdia na oprávnenej škole (ďalej len „škola“), ktorá obsah a rozsah študijného zamerania bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vymedzila po dohode s Národným inšpektorátom práce, a tak získala oprávnenie na výchovu a vzdelávanie bezpečnostného technika.

§ 24: (1) Autorizovaný bezpečnostný technik je bezpečnostný technik podľa § 23, ktorý po absolvovaní najmenej dvoch rokov odbornej praxe bezpečnostného technika po získaní osvedčenia bezpečnostného technika úspešne vykonal skúšku pred skúšobnou komisiou vymenovanou Národným inšpektorátom práce.

(2) Autorizovaným bezpečnostným technikom je aj fyzická osoba, ktorej na základe písomnej žiadosti obsahujúcej meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu a doklady preukazujúce splnenie podmienok uvedených v odseku 3 písm. a) a d) a najmenej päťročné plnenie odborných činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v štátnozamestnaneckom pomere alebo v služobnom pomere vydá Národný inšpektorát práce osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika. O

vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika možno písomne požiadať najneskôr do dvoch rokov od skončenia plnenia uvedených odborných činností.

Bezpečnostno-technická služba

Zásady:

Na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb, ktorými je aj BTS a odborné usmerňovanie riadenia BOZP je potrebné:

- určiť dostatočný počet odborných zamestnancov, resp. špecializovaný tím (bezpečnostného technika, autorizovaného bezpečnostného technika, skúšobných technikov, špecialistu na prácu s jedmi a pod. – to znamená bezpečnostno-technickú službu). Túto činnosť si môže organizácia zabezpečiť i dodávateľským spôsobom s jednou fyzickou osobou alebo s viacerými fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi, alebo s právnickými osobami a ktoré sú oprávnené na výkon preventívnej a ochrannej služby,
- BTS je povinná spolupracovať s príslušnými organizačnými útvarmi zamestnávateľa a so zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť. Zriadením BTS alebo plnením ich úloh dodávateľským spôsobom nie sú dotknuté povinnosti zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ani jeho zodpovednosť za zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnanca pri práci,
- jednoznačne určiť pracovné zaradenie, zodpovednosť a povinnosti odborných pracovníkov BOZP (odporúča sa jeho priame riadenie štatutárnym zástupcom).

BTS vytvára predpoklady na komplexnú starostlivosť o BOZP, napomáha zamestnávateľovi pri riadení BOZP. Činnosť BTS možno v podstate stotožniť s činnosťou útvarov BOZP, resp. s činnosťou bezpečnostných technikov. BTS predovšetkým realizuje záujmy zamestnávateľa v starostlivosti o BOZP v zmysle platnej legislatívy, preto by malo byť v jeho záujme vytvoriť pre BTS optimálne podmienky z hľadiska materiálno-technického i personálneho. Optimálne fungovanie BTS môže narušiť nevhodná alebo neúnosná kumulácia funkcií, tiež nevhodné začlenenie útvaru v organizačnej štruktúre (je prospešné a doporučuje sa, aby bezpečnostný technik bol riadený priamo vedúcim organizácie).

Kontrolné otázky:

- Je ustanovený bezpečnostný technik /ďalej len BT/, autorizovaný bezpečnostný technik /ďalej len ABT/, resp. špecializovaný tím bezpečnostno-technickej služby? Zodpovedá štruktúra pracovníkov BTS veľkosti a typu zamestnávateľa?
- Je jasne určená úloha a náplň práce BT, ABT, jeho pracovné zaradenie v rámci organizačnej štruktúry, zodpovednosť a právomoci, vrátane zodpovedností ostatných pracovníkov BTS?
- Má BT, ABT, prípadne ostatní pracovníci BTS prístup k vrcholovému vedeniu podniku?
- Akým spôsobom sa zabezpečujú úlohy pri zaisťovaní BOZP, ak nie je v organizačnej štruktúre začlenený BT, ABT, alebo BTS?
- Majú zamestnanci BTS vytvorené podmienky (vrátane dostatočného časového priestoru), potrebné prostriedky a právomoci pre plnenie svojich úloh?
- Ako spolupracuje BTS s komisiou BOZP a zástupcami zamestnancov ?
- Spĺňajú pracovníci BTS požadované kvalifikačné predpoklady?
- Vyhodnocuje sa na poradách vedenia efektívnosť a účinnosť BTS? Vyhodnocujú sa opatrenia a závery BTS?
- Akým spôsobom zabezpečuje úlohy v oblasti BOZP zamestnávateľ, ktorý zamestnáva menej ako **päť** zamestnancov, resp. menej ako **devätnásť** zamestnancov?

12. Systém kontroly a hodnotenie

Právny rámec:

Zákon č. 124/2006 Z. z.

§ 9: (1) Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať

- a) stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu tohto stavu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
- b) či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,
- c) činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,
- d) riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.

(2) Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou.

§ 13 ods. 5: Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnanca na vykonanie činností ustanovených osobitnými predpismi, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri užívaní stavieb a ich súčastí, prevádzke pracovných prostriedkov a používaní pracovných postupov.

§ 14: Overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení

Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. z.

§ 5 ods. 1: Ak bezpečnosť pracovného prostriedku závisí od podmienok jeho inštalácie, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť vykonanie kontroly pracovného prostriedku po jeho inštalovaní a pred jeho prvým použitím a kontroly po jeho inštalovaní na inom mieste, aby zabezpečil správnu inštaláciu pracovného prostriedku a jeho správne fungovanie. Kontrolu vykonávajú oprávnené osoby podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 5 ods. 2: Ak sa pracovný prostriedok používa v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho stav a vytvárajú možnosť vzniku nebezpečenstva, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na včasné odhalenie a nápravu zhoršeného stavu, je povinný zabezpečiť vykonanie

- a) pravidelnej kontroly alebo skúšky pracovného prostriedku oprávnenou osobou,
- b) osobitnej kontroly pracovného prostriedku oprávnenou osobou vždy, ak sa vyskytnú výnimočné okolnosti, ktoré môžu ohroziť bezpečnú prevádzku pracovného prostriedku, najmä úprava, porucha, havária, pôsobenie prírodného javu alebo dlhšia prestávka v jeho používaní.

§ 5 ods. 3: Pri pracovnom prostriedku, u ktorého vykonávanie kontrol a skúšok neustanovujú právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, určí rozsah a periodicitu kontroly zamestnávateľ.

Zásady:

Nutným predpokladom správneho plnenia úloh a udržanie pracovnej disciplíny je zavedenie účinného systému kontroly v organizácii. Cieľom kontroly stavu BOZP je, aby boli systematicky vykonávané predpísané odborné prehliadky a skúšky, merania a revízie, aby bola sústavne kontrolovaná technická spôsobilosť strojov, zariadení, objektov, technológií a bezpečnosť pracovných činností, aby bola tiež trvale zabezpečená kontrola zamestnancov pri dodržiavaní zásad BOZP.

Organizácia musí mať vytvorený mechanizmus a postupy na vykonávanie systematického preverovania stavu BOZP, a to najmä v oblasti:

a) Technickej bezpečnosti:

- zabezpečiť predpísané skúšky a prehliadky pred uvedením zariadenia do prevádzky, podľa osobitných predpisov alebo podľa návodu výrobcu,
- zabezpečiť overenie zhody s technickými požiadavkami, v zmysle predpisov (napr. zákon 264/1999 Z. z., od 1.4.2018 nahradil zákon č. 264/1999 zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- zabezpečiť predpísané periodické prehliadky a skúšky počas celej životnosti strojov,
- zabezpečiť vykonávanie predpísaných prehliadok pred každým zahájením prevádzky
- dohľad nad vykonávaním technickej bezpečnosti stanovíť každému vedúcemu pracovníkovi v rámci jeho zodpovednosti,
- zabezpečiť neustálu kontrolu funkčnosti bezpečnostných a ochranných zariadení.

b) Pracovného prostredia:

- zabezpečiť meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia,
- zabezpečiť monitoring prípustných hodnôt škodlivých faktorov, kde to predpisuje osobitný predpis alebo orgán dozoru, alebo súčasťou kontroly pracovného prostredia je aj kontrola čistoty a poriadku na pracovisku, sociálneho vybavenia, dodržiavanie ergonomických a hygienických zásad,
- pravidelné kontroly sa majú vykonávať aj pre posúdenie bezpečnosti komunikácií, núdzových východov, pracovných miest a stanovišť.

c) Správanie zamestnancov:

- kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie príslušných právnych predpisov na zaistenie BOZP, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania sa na pracovisku a bezpečných pracovných postupov,
- kontrolovať a vyžadovať používanie OOPP, ochranných zariadení iných ochranných opatrení,
- pravidelne kontrolovať či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok. Kontrolovať dodržiavanie zákazu fajčenia,
- zaviesť režim kontroly dodržiavania bezpečnostných predpisov a zásad pre pracovníkov na odlúčených pracoviskách.

Súčasťou kontrolnej činnosti má byť aj systém prijímania a realizácie nápravných opatrení a kontrola, ako boli splnené stanovené úlohy. Výsledky kontrolnej činnosti majú byť pravidelne prerokované na úrovni najvyššieho vedenia podniku.

Kontrolné otázky:

- Zabezpečuje sa v organizácii systém predpísaných kontrol zariadení, pracovného prostredia a zamestnancov, stavu BOZP, používania OOPP, čistoty a poriadku na pracovisku?
- Vykonávajú sa predpísané skúšky, prehliadky, revízie zariadení?
- Je zabezpečená neustála kontrola funkčnosti bezpečnostných a ochranných zariadení?
- Je stanovená zodpovednosť za kontrolu BOZP vedúcimi zamestnancami na všetkých stupňoch riadenia v rámci ich funkcií? Vykonáva sa táto kontrola?
- Je stanovený spôsob monitorovania, merania a hodnotenia prípustných hodnôt škodlivých faktorov pracovného prostredia a realizuje sa?
- Kto vykonáva kontroly?
- Vykonávajú sa námatkové kontroly zamerané na overenie znalostí pracovníkov z BOZP, technologických postupov, rizík ktoré im hrozia pri práci, ako by postupovali pri vzniku úrazu, havárie, skoronehody, požiaru, námatkové kontroly na požívanie alkoholu a iných omamných látok, kontroly zákazu fajčenia?
- Je zabezpečená kontrola osôb pracujúcich na odlúčených a osamotených pracoviskách?
- Je vykonávanie kontrol BOZP na pracoviskách zdokumentované a prejednávané vo vedení organizácie?

ZÁVER:

Pri zdokumentovaní výsledkov vlastnej kontroly zamestnávateľ uvedie zavedenie prvkov riadenia BOZP a výber kontrolných otázok, ktoré použil na overenie ich zavedenia a fungovania a odpovede na tieto otázky.

Príloha:

Zoznam uvádzaných predpisov:

- 1) **Zákon č. 124/2006 Z. z.** o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 2) **Zákon č. 125/2006 Z. z.** o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3) **Zákon č. 311/2001 Z. z.** Zákonník práce, v znení neskorších predpisov.
- 4) **Zákon č. 355/2007 Z. z.** o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 5) **Zákon č. 128/2015 Z. z.** o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 6) **Zákon č. 67/2010 Z. z.** o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- 7) **Zákon č. 264/1999 Z. z.** o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 8) **Zákon č. 56/2018 Z. z.** o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- 9) **Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.
- 10) **Nariadenie vlády č. 391/2006 Z. z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
- 11) **Nariadenie vlády č. 281/2006 Z. z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.
- 12) **Nariadenie vlády č. 276/2006 Z. z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami.
- 13) **Nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z.** o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci..
- 14) **Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.
- 15) **Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z.** o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.
- 16) **Nariadenie vlády č. 355/2006 Z. z.** o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.
- 17) **Nariadenie vlády č. 356/2006 Z. z.** o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou pri s karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci.
- 18) **Nariadenie vlády č. 83/2013 Z. z.** o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci
- 19) **Nariadenie vlády č. 115/2006 Z. z.** o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.
- 20) **Nariadenie vlády č. 416/2005 Z. z.** o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám.
- 21) **Nariadenie vlády č. 253/2006 Z. z.** o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci.
- 22) **Nariadenie vlády 393/2006 Z. z.** o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí.
- 23) **Vyhláška č. 500/2006 Z. z.** ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze.
- 24) **Vyhláška č. 356/2007 Z. z.** ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti